

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากวิกฤติเศรษฐกิจเมื่อปี พ.ศ. 2540 รัฐบาลมุ่งเน้นการเพิ่มรายได้ประชาชาติเป็นประเด็นหลัก โดยพัฒนาเฉพาะภาคอุตสาหกรรมและการผลิตขนาดใหญ่จนเกิดการละเลยเศรษฐกิจภาคชุมชน สังคมและการพัฒนาคน ขาดความเอาใจใส่ต่อสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้เกิดปัญหามลพิษ และการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง โดยไม่ได้มีมาตรการการแก้ไขหรือการป้องกันที่เหมาะสม การมุ่งความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจทำให้เกิดการละเลยทางสังคมและการพัฒนาคน เมื่อเศรษฐกิจประสบปัญหาจากการพัฒนาไม่สมดุลระหว่างเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม จึงส่งผลโยนโยนไปสู่ปัญหาอื่นอีกมาก (คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์วุฒิสภา, 2540 : 1)

จากปัญหาที่เกิดขึ้นจึงได้มีแนวคิดการพัฒนาประเทศในรูปแบบใหม่ที่เน้นให้เกิดความสมดุลทั้งด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ที่ดินโดยให้คำนึงถึงสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติของพื้นที่นั้น ๆ ตามหลักวิชาให้ครอบคลุมทั่วประเทศทั้งผืนดิน ผืนน้ำ และจัดให้มีผังเมืองรวมที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมดังกล่าวโดยกำหนดมาตรฐาน การใช้ที่ยั่งยืนด้วยการให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีผลกระทบต่อนโยบายการใช้ที่ดินนั้นร่วมในการตัดสินใจด้วย ดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่นจัดให้มีการวางผังเมืองพัฒนา และดำเนินการตามผังเมืองอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์ต่อการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ จัดระบบการดูแลและการใช้ทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกร มีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร จัดให้มีแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นระบบ โดยให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนดังกล่าวด้วย ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน บำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมทางชีวภาพอย่างสมดุล ส่งเสริม

บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยให้ประชาชน ชุมชนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานควบคุมและกำจัดภาวะมลพิษที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนประชาชน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. 2550 : 75 - 87)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 - 2554) ได้แสดงถึงจุดเปลี่ยนที่สำคัญของการพัฒนาของภาครัฐและเอกชน ส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงเกิดจากการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาในระดับโลกที่ผลักดันจากองค์การสหประชาชาติและองค์กรพัฒนาต่างๆ ที่สนใจในเรื่องการพัฒนาแบบยั่งยืน การมีส่วนร่วมของประชาชนและการพัฒนาในหลายมิติ อีกส่วนหนึ่งเป็นผลจากการผลักดันขององค์กรภาคเอกชนและนักวิชาการของไทย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 มีจุดเปลี่ยนที่สำคัญคือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ความสำคัญกับการปรับปรุงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดสมดุลระหว่างการใช้ประโยชน์กับการอนุรักษ์ฟื้นฟูส่งเสริมการนำทรัพยากรธรรมชาติไปใช้ประโยชน์ในระดับที่ยั่งยืนเพื่อช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาที่พึ่งพาตนเองได้ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทยและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับชุมชนและประเทศ รวมทั้งเป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของการพัฒนาประเทศโดยเน้นการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม มุ่งเน้นประสิทธิภาพ การกับควบคุมที่มีประสิทธิผล มีความโปร่งใส สุจริตตลอดจนมีการศึกษาวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10. 2550 - 2554)

การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลถือว่าเป็นภาพสะท้อนของนโยบายการกระจายอำนาจการปกครองของรัฐไปสู่การปกครองท้องถิ่นระดับพื้นฐานคือ ตำบล ซึ่งเป็นการสร้างรากฐานการปกครองในระบอบประชาธิปไตยให้มั่นคงและเป็นการกระจายอำนาจ การกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทำแผนพัฒนาชุมชน โคนเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลัก รวมทั้งปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงานให้เกิดความคล่องตัว ทั้งนี้เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรพัฒนาตำบลด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมตลอดจน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ (สมชัย คำเพาะ. 2543 : 13)

ป่าชุมชนเป็นแนวคิดหนึ่ง que แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของป่าไม้กับชุมชนในลักษณะที่ว่า การดำเนินชีวิตของคนในชุมชนต้องอาศัยพึ่งพาทรัพยากรป่าไม้ เพราะป่าไม้เป็นแหล่งอาหาร สมุนไพรใช้ในการรักษาโรคตลอดทั้ง คนในชุมชนได้อาศัยไม้จากป่าเพื่อ

การก่อสร้างที่อยู่อาศัย ดังนั้น เมื่อป่าไม้ถูกหักร้างทางพจนโล่งเตียนไป ย่อมทำให้สิ่งทีคนในชุมชนต้องการนั้นร่อยหรอลงไปด้วย ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างป่าไม้กับชุมชนนั้น ชุมชนได้พัฒนากลไกเพื่อใช้ในการจัดการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ในรูปแบบต่างๆกัน เช่น บางชุมชนอาจตั้งคณะกรรมการหรือกลุ่มอนุรักษ์ขึ้นมา เพื่อดูแลการใช้ประโยชน์จากป่า บางชุมชนอาจมีระบบความเชื่อถือเป็นเกณฑ์ในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ของชุมชน เป็นต้น ทั้งนี้เพราะทุกชุมชนจะมีโครงสร้างทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งจะมีบทบาทอย่างสำคัญในการกำหนดความสัมพันธ์และการใช้ประโยชน์จากป่าของคนในชุมชน เช่น ความเชื่อเรื่องผีป่าช่วยให้คนในชุมชนใช้ประโยชน์จากผีป่าได้อย่างพอเหมาะพอดี ดังนั้น ป่าชุมชนจึงเป็นการเน้นให้เห็นบทบาทของคนในชุมชนต่อการจัดการการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ เพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิกในชุมชน (วิยุทธ์ จรัสพันธ์ และคณะ. 2535 : 8)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนซึ่งประกอบไปด้วยพื้นที่ 7 จังหวัด ได้แก่ มหาสารคาม ขอนแก่น อุดรธานี หนองบัวลำภู หนองคาย เลย และสกลนคร มีพื้นที่ป่าไม้คงเหลือเพียงร้อยละ 12.7 ของพื้นที่ คิดเป็นพื้นที่เพียง 4.87 ล้านไร่ โดยจังหวัดมหาสารคามเป็นจังหวัดที่มีป่าไม้เหลือไม่ถึง 1 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ทั้งหมด ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและความสมบูรณ์ของพื้นที่ เช่น ปัญหาน้ำท่วมภัยแล้งดินขาดความอุดมสมบูรณ์และสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นต้น พื้นที่ป่าของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนพบว่า ป่าไม้ยังคงความอุดมสมบูรณ์อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ 11 แห่ง และเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า 2 แห่ง ส่วนพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกว่า 10 ล้านไร่ มีสภาพเป็นป่าเสื่อมโทรม ราษฎรถือครองที่ดินทำเกษตรและพื้นที่ส่วนใหญ่กรมป่าไม้ได้ส่งมอบพื้นที่ให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมดำเนินการปฏิรูปที่ดินตามนโยบายของรัฐบาล (กระทรวงวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม. 2541 : 235-236)

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการที่ประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้ริเริ่มที่จะดำเนินกิจกรรมร่วมกัน โดยที่ทุกคนมีสิทธิในการร่วมแสดงความคิดเห็น และร่วมดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อกำหนดวิถีชีวิตของประชาชนด้วยตัวของประชาชนเอง โดยรัฐเป็นฝ่ายที่ให้การสนับสนุนตามความจำเป็น ซึ่งอาจมีหน่วยงานทำหน้าที่จัดการแตกต่างกันไป ตั้งแต่ครัวเรือน กลุ่มสถาบัน และชุมชน โดยทุกองค์กรต้องกระทำร่วมกัน และจะต้องมีการจัดองค์กรของชุมชนอย่างเป็นแบบแผน จึงจะสามารถทำให้การกระทำร่วมกันเกิดขึ้นได้ และองค์การบริหารส่วนตำบลถือเป็นองค์กรๆหนึ่งที่มีภารกิจ บทบาท อำนาจหน้าที่จะต้อง

ดำเนินการตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อสนองต่อความต้องการแก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อนของประชาชน หรือเพื่อให้ท้องถิ่นได้รับการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน (การุญ ไชยแสง. 2541 : 4)

ดังนั้นผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นนักพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จึงสนใจที่จะศึกษาหาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ป่าโสกรังกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว นอกจากนี้ยังต้องการทราบถึงแนวทางและปัญหาอุปสรรคในการอนุรักษ์ป่าโสกรังกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ซึ่งผลการศึกษานี้จะได้นำไปเป็นแบบอย่างในการอนุรักษ์ป่าโสกรังกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ให้สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ป่าชุมชนอื่น ๆ ที่มีสภาพเสื่อมโทรมในปัจจุบันได้ใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนรับทราบถึงปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไข ปัญหาในการจัดการดูแลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ป่า

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวอำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ในการอนุรักษ์ป่าโสกรัง
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าโสกรังของประชาชนกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าโสกรังของประชาชนกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการศึกษา

1. การมีส่วนร่วมอนุรักษ์ป่าโสกรังของประชาชนกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก
2. ประชาชนจำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย อยู่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าโสกรังกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากร ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จากประชากร 13 หมู่บ้าน จำนวน 1,240 ครัวเรือน รวมเป็น 5,847 คน โดยเลือกประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปครัวเรือนละ 1 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว, 2551 : 2-3)

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้ากำหนดจากประชากรโดยหา กลุ่มตัวอย่างจากการใช้สูตรทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane.1973 : 727) จำนวน 303 คน

3. ตัวแปร ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ หมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ประกอบด้วย

หมู่ที่ 1	บ้านหนองบัวกาเหรายุ
หมู่ที่ 2	บ้านหนองนาใน
หมู่ที่ 3	บ้านหัวช้าง
หมู่ที่ 4	บ้านหนองกระทุ่ม
หมู่ที่ 5	บ้านขามเรียน
หมู่ที่ 6	บ้านโคกสว่าง
หมู่ที่ 7	บ้านหัวตุ
หมู่ที่ 8	บ้านโคกเลื่อน
หมู่ที่ 9	บ้านหนองหัวเต่า
หมู่ที่ 10	บ้านโคกลำ
หมู่ที่ 11	บ้านโนนอุดม
หมู่ที่ 12	บ้านโคกลำ
หมู่ที่ 13	บ้านหนองบึง

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่า โสกรัง ประกอบด้วย ด้านการสงวนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ ด้านการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นิยามศัพท์เฉพาะ

ป่าชุมชน หมายถึง ป่าไม้ที่นำเอาความต้องการพึงพึงป่าของประชาชนมาเป็น วัตถุประสงค์ในการจัดการป่านั้นและให้ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์เป็นผู้กำหนดแผนการ และควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เพื่อผลประโยชน์ต่อเนื่อง สม่ำเสมอตามความต้องการของชุมชนในที่นี้คือป่าไผ่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล หนองบัว อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กิจกรรมที่ประชาชนแสดงออกทางความคิด ริเริ่ม ความร่วมมือร่วมใจ การประสานงานและความรับผิดชอบ ในการมีส่วนร่วมในการ อนุรักษ์ป่าไผ่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัด มหาสารคาม

การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่า หมายถึง กิจกรรมที่แสดงออกทางความคิดริเริ่ม ความร่วมมือร่วมใจ การประสานงานและความรับผิดชอบ ในการดูแล ป้องกันและรักษา ทรัพยากรธรรมชาติในป่าไผ่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอพยัคฆภูมิ พิสัย จังหวัดมหาสารคามไม่ให้ถูกทำลายหรือเสื่อมสภาพลง รวมทั้งใช้ทรัพยากรอย่าง ประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุดตามความต้องการของชุมชน ประกอบด้วย

1. การสงวน หมายถึง การป้องกันบุคคลอื่นบุกรุกทำลายหรือรบกวนป่าชุมชน ซึ่งในการป้องกันใช้การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้สึกหวงแหนทรัพยากรป่าไม้ ดังนี้ ด้าน การสงวนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีส่วนป้องกันบุคคลอื่นบุกรุกทำลายทรัพยากร ธรรมชาติหรือรบกวนทรัพยากรป่า มีส่วนป้องกันการเกิดไฟป่า หรือภัยธรรมชาติต่างๆ มีส่วนป้องกันการทำลายที่อยู่อาศัยของสัตว์ในป่า มีส่วนในการดำเนินการดูแลรักษาป่า มีส่วนประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้สึกรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. การอนุรักษ์ หมายถึง กิจกรรมการดูแล ป้องกันและรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ในป่าไผ่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัด มหาสารคามไม่ให้ถูกทำลายหรือเสื่อมสภาพลง รวมทั้งใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและเกิด ประโยชน์สูงสุดดังนี้ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีส่วนในกิจกรรม การอนุรักษ์คุ้มครองป่า มีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลป่ามิให้เสื่อมโทรม มีส่วนในการแจ้ง เมื่อพบผู้กระทำความผิด มีส่วนในการดูแลป้องกันไม่ให้บุกรุกถางป่า มีส่วนในการดูแลไม่ให้ ป่าถูกทำลาย มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ มีส่วนในการกำหนดวิธีหรือ กิจกรรม

3. การพัฒนา (Development) หมายถึง แนวความคิดในการปรับปรุงบุรณะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีสภาพดีขึ้น ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีส่วนร่วมในการขยายเครือข่ายแนวคิดการอนุรักษ์ป่า มีส่วนประสานงานกับองค์กรต่างมากน้อยเพียงใด มีส่วนในกิจกรรมการปลูกป่าทดแทนป่าเสื่อมโทรม มีส่วนในการสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนให้รู้คุณค่าของป่า มีส่วนในการบริจาคเพื่อช่วยเหลือกิจกรรมอนุรักษ์ป่า มีส่วนแนะนำในประชาชนในการอนุรักษ์ป่ามีส่วนแนะนำไม่ให้นำขยะ ไปทิ้งในป่า

4. การใช้ประโยชน์ (Utilization) หมายถึง แนวความคิดในการนำเอาทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ประโยชน์อย่างถูกต้องเหมาะสม รวมถึงการกระจายอำนาจให้มีส่วนร่วมของประชาชนในด้านต่างๆ ให้มากขึ้นคือ ด้านการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีส่วนในการนำทรัพยากรป่าไม้ที่ใช้ไปแล้วนำกลับมาใช้อีก มีส่วนในการแนะนำประชาชนนำทรัพยากรมาใช้อย่างคุ้มค่า มีส่วนในการสร้างค่านิยมในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ส่วนในการแนะนำประชาชนนำทรัพยากรมาใช้อย่างประหยัด มีส่วนในการแนะนำประชาชนนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีส่วนในการออกระเบียบในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ประโยชน์การศึกษา

1. ทำให้ทราบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ในการอนุรักษ์ป่าโสกรัง
2. ทำให้ทราบการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าโสกรังของประชาชนกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่
4. ผลที่ได้จากการศึกษา จะนำเสนอเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าโสกรัง ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป